

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/12/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1522201492
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1522201492.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudcov JUDr. Róberta Foltána a JUDr. Ľubomíra Bundzela, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. A., nar. XX. XXXXX XXXX, trvale pobytom B. XXXX/XX, C., zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, matky: D. E. F., nar. XX. XXXXXX XXXX, trvale pobytom B. XXXX/XX, C., zastúpená splnomocnenkyňou: JUDr. Denisa Jánošíková, advokátka so sídlom Klincova 35, Bratislava a otca: G. C. A., nar. X. XXXXXXX XXXX, trvale pobytom H. XXXX/XX, C., o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, za účasti Krajskej prokuratúry Bratislava, so sídlom Vajnorská 47, Bratislava, o odvolaní matky maloletého dieťaťa a o odvolaní otca maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V č. k. 68P/39/2022 - 261 z 30. novembra 2022, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletú A. v sume 50,- eur mesačne s účinnosťou od 15. marca 2022 splatné k rukám matky vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred odo dňa právoplatnosti rozsudku; výrokom II. uložil otcovi povinnosť zaplatiť nedoplatok na zročnom výživnou za obdobie od 15. marca 2022 do 30. novembra 2022 v sume 426,- eur k rukám matky v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; výrokom III. zamietol návrh matky vo zvyšku; výrokom IV. zamietol návrh otca; výrokom V. zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava V z 22. marca 2017 č. k. 22P/81/2014-1091 v znení opravného uznesenia Okresného súdu Bratislava V z 23. septembra 2019 č. k. 22P/81/2014-1327 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 3. apríla 2018 č. k. 11CoP/334/2017-1289 v časti výživného; výrokom VI. nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 2 ods. 1, § 38 ods. 1 a 2, § 52 z. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „Civilný mimosporový poriadok“), § 24 ods. 4 a 5, § 26, § 36 ods. 1 veta prvá a druhá, § 43 ods. 1, 2 a 3 písm. a), § 62 ods. 1, 2, 4 veta prvá, 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1 z. č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), čl. 3 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 32 ods. 1 a 4 Listiny základných práv a slobôd. Vecne dôvodil, že predmetom konania je zmena úpravy práv a povinností rodičov k maloletej, primárne prezverenie dieťaťa len matke. Návrh matky v časti prezverenia maloletej do jej výlučnej starostlivosti je nedôvodný. Vykonaným dokazovaním a vyjadreniami rodičov mal preukázané, že obom rodičom záleží na maloletej, ktorá je zverená do striedavej osobnej starostlivosti s režimom týždenného striedania. Maloletá má u otca vlastnú izbu s vlastnou posteľou, u matky spáva maloletá s matkou v ich spoločnej posteli od septembra 2021, kedy matka ukončila vzťah s partnerom a odsťahovali sa do prenajatého bytu. V konaní neboli preukázané tvrdenia matky o nevhodnosti striedavej osobnej

starostlivosti maloletej v súvislosti s organizovaním voľného času maloletej zo strany otca, možnosťou navštevovať iba skautský krúžok počas starostlivosti otca, zdravotnými problémami maloletej (chrbtica, panva, atopia), navštevovaním logopédie, neúspechom maloletej v škole a k tomu sa vzťahujúcemu nadávaniu otca a jeho manželky, stravovacími obmedzeniami maloletej a vyžadovaním maximálnej poslušnosti maloletej otcom, ktorú navyše matka ani nešpecifikovala. Matka zároveň nezdôvodnila, prečo by mala iba ona s maloletou každoročne tráviť 24. decembra. Taktiež neidentifikovala, kým je maloletá zastrašovaná a akým spôsobom. Dokazovaním bolo súčasne preukázané, že maloletá má problémy so zajakávaním už od malička a že „vypína“ už 2,5 roka, pričom matka od júna 2021 svojvoľne neplní povinnosť ohľadom realizácie výchovného opatrenia v centre Nádej a ani nedala súhlas na to, aby mohla s maloletou v škole pracovať školská psychologička. Matka zároveň preukázateľne neurobila žiadne kroky smerujúce k vyšetreniam na objasnenie disociačných procesov, ktoré odporučila psychologička D. I., I. pri vyšetrení maloletej, o ktorom matka otca neupovedomila. Matka síce tvrdila, že maloletá nemá kľúče od bytu otca, avšak nepreukázala, že by maloletá mala kľúče od jej prenajatého bytu alebo bytu jej rodičov. K udržaniu pamäťových stôp maloletej z minulosti prispieva matka nevedomky pasívnym konaním. Súd prvej inštancie v danej veci skúmal najlepší záujem maloletej a konštatoval, že pôsobenie oboch rodičov na maloletú je najmä z hľadiska súčasného pubertálneho vývinového štádia dieťaťa nanajvýš vhodné. V starostlivosti otca o maloletú neboli zistené žiadne nedostatky, ktoré by zdôvodňovali radikálne rozhodnutie v podobe nahradenia striedavej osobnej starostlivosti na výlučnú starostlivosť len matky. Súd prvej inštancie nepripustil návrh matky na vykonanie znaleckého dokazovania znalcami z odvetvia psychológie a psychiatrie, ktorým sa podľa matky má zistiť, či striedavá osobná starostlivosť napĺňa vôľu a potrebu maloletej. Maloletá je preukázateľne šikovná a inteligentná, v škole má výborný prospech, je aktívnou žiačkou i v rámci školských aktivít (predsedníčka triedy, podpredsedníčka školského parlamentu,..) a nie je v jej záujme vykonávať znalecké dokazovanie, vodiť ju k psychológom a psychiatrom. Súd prvej inštancie prihliadal aj na vyjadrenie maloletej, ktorá má obrovský strach a paniku z psychiatrov vzhľadom aj na jej minulé zatvorenie na psychiatrii, kam ju priviedla práve matka. Znalecké konanie by bolo za danej situácie nevhodné a kontraproduktívne, neprospelo by k pokojnému a zdravému vývoju maloletej. Súd prvej inštancie bral ohľad aj na tvrdenie matky, že maloletá nemá dôveru v otca, avšak maloletá nekonkretizovala, v čom jej nedôvera v otca spočíva. Z vyjadrení maloletej súdu prvej inštancie vyplynulo, že je nutné maloletú nateraz nechať v striedavej osobnej starostlivosti, aby si mohla s otcom opäť nájsť cestu, naučili sa nebáť otvorenejšie spolu komunikovať a spoločne hľadať riešenia. Pri skúmaní dôvodov návrhu matky na určenie výživného aj pre prípad zamietnutia jej návrhu na prezverenie dieťaťa do jej starostlivosti prihliadal súd prvej inštancie na odôvodnené potreby maloletej i na schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca. Súd prvej inštancie posudzoval obdobie z roku, kedy bola maloletá zverená do striedavej osobnej starostlivosti a súčasné pomery rodičov a maloletej. V roku 2018 nemal ani jeden z rodičov okrem maloletej iné maloleté deti. Otec mal vtedy celkové mesačné príjmy v sume 1.620,82 eur (520,82 eur + 1.100,- eur), uvádzal svoje mesačné výdavky (vrátane úveru na byt) v sume 600,85 eur. Býval v spoločnej domácnosti s priateľkou, ktorá popri štúdiu brigádovala. Matka bola na invalidnom dôchodku, ktorý poberala v sume 180,- eur mesačne, bývala v spoločnej domácnosti s priateľom v jeho byte, ten podnikal a matka vtedy uvádzala jeho príjem cca 1.000,- eur mesačne. Maloletá už bola školou povinné dieťa, už vtedy sa zajakávala. V súčasnosti nemajú rodičia okrem maloletej iné deti. Matka má netto mesačný príjem v sume 1.487,607 eur (od zamestnávateľa - 1.215,007 eur, invalidný dôchodok - 202,60 eur, daňový bonus na dieťa - 70,- eur). Býva v prenajatom dvojizbovom byte. Otec so stredoškolským vzdelaním má netto mesačný príjem v sume 2.995,- eur (výsluhový dôchodok - 563,33 eur, od zamestnávateľa - 2.401,67 eur, rodinné prídavky - 30,- eur) a jeho spolubývajúca partnerka má príjem netto mesačne 684,235 eur. Príjem matky s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa sa zvýšil o 1.307,607 eur a príjem otca sa zvýšil o 1.374,18 eur. Matka doložila potvrdenie o miere poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 50 % zo 7. júna 2016, t. j. neaktuálne, preto súd prvej inštancie na toto potvrdenie z roku 2016 nemohol prihliadať. Maloletá je v 7. ročníku základnej školy, má rôzne voľnočasové aktivity a krúžky. Rodičia počas striedavej osobnej starostlivosti zabezpečujú odvoz a dovoz maloletej do školy, jej osobnú starostlivosť, vzdelávanie, výchovu, kúpu oblečenia. Obaja rodičia s ňou rovnodielne absolvujú voľnočasové aktivity, výlety. Na strane rodičov i maloletej preukázateľne došlo k zmene pomerov. Z matkou uvádzaných výdavkov na maloletú súd prvej inštancie akceptoval sumu cca 487,- eur mesačne (strava doma - 200,- eur, školské aktivity + poplatky + triedny fond + ZRPŠ - 10,- eur, kredit na mobil - 12,- eur, električku - 9,- eur, vreckové - 20,- eur, bežné lieky - 10,- eur, vitamínové doplnky - 15,- eur, poplatok za uskladnenie pupočníkovej krvi - 4,30 eur, technické vybavenie pre dištančnú výučbu - 17,- eur, drogériu - 20,- eur, náklady na bývanie - 120,- eur, náklady na oblečenie a obuv - 50,- eur.) Ostatné výdavky na maloletú (lieky,

probiotiká, logopédiu, dopravu autom, keramický a spevácky krúžok, voľnočasové aktivity, strava a lieky súvisiace s histamínovou a laktózovou intoleranciou) matka nepreukázala. V súvislosti s výdavkami otca na maloletú súd prvej inštancie počítal len s pomernou časťou 1/6-ny na maloletú, lebo v byte byva otec s partnerkou a maloletou, t. j. na každého pripadá 1/3-na z bežných výdavkov a pri maloletej sa výdavky delia medzi oboch rodičov (rovnako ako to bolo v byte matky). Súd prvej inštancie akceptoval i poplatok na skauting, letný tábor Skauting, školský výlet, výstroj na skauting, technické vybavenie pre dištančné štúdium 17,- eur. Otec nepreukázal mesačný výdavok 1.000,- eur na osobitnú stravu jeho partnerky, lieky a lekárske pomôcky za 61,- eur, na ošatenie 270,- eur, cestovné náklady 50,- eur, MHD/taxi 20,- eur, zdravú výživu a vitamíny 80,- eur (neuviedol aká suma z toho pripadá na maloletú). Ako objektívny výdavok pri určovaní výživného nemožno akceptovať ani výdavok otca na zveľadenie bývania 200,- eur mesačne, ani výdavky spojené so starostlivosťou o zvieratá. Za spravodlivé považoval súd prvej inštancie výživné v sume 50,- eur mesačne. Ak by totiž určil výživné v sume 350,- eur na dvanásťročné dieťa, žiačku základnej školy s nepreukázanými a nediagnostikovanými intoleranciami, išlo by o neprimerane vysoké výživné za polovicu mesiaca, keďže otec sa každý druhý týždeň o maloletú riadne stará. Toto by bolo nielen v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa, ale sekundárne by mohlo dôjsť k porušeniu práva povinného rodiča vychovávať svoje dieťa k finančnej gramotnosti. Súd prvej inštancie určil výživné od 15. marca 2022, kedy si matka podala návrh na súd. Otcovi tak vznikol nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 15. marca 2022 do 30. novembra 2022 v sume 426,- eur, ktorý uložil otcovi zaplatiť jednorázovo, nakoľko splátky nežiadal povoliť. Súd prvej inštancie teda zamietol návrh matky na určenie výšky výživného prevyšujúcu sumu 50,- eur, ako aj v časti prezverenia maloletej matke a určenia styku maloletej s otcom. Keďže otec žiadal návrh matky zamietnuť v celom rozsahu a súd prvej inštancie matke vyhovel v časti výživného v sume 50,- eur, prvoinštančný súd zamietol návrh otca v časti, v ktorej mu určil výživné. Súd prvej inštancie zamietol i návrh otca, ktorým žiadal nariadiť matke povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu, odbornej pomoci tak, aby „korigovala svoje správanie, animozitu voči nemu a akceptovala realitu okolo seba“, nakoľko by v súčasnosti nenaplnilo účel. Súd prvej inštancie vychádzal z vyjadrení a prezentácií matky, jej odmietania doteraz nariadeného výchovného opatrenia a odmietania všetkého, čo otec navrhol (pr. školskú psychologičku). O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie voči výroku I., II., III. a V. podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého dieťaťa z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a g) z. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „Civilný sporový poriadok“) a § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označila za predčasné, spochybňujúce jej rodičovské kompetencie a vydané bez vykonania znaleckého dokazovania. Súd prvej inštancie sa uspokojil výlučne s výsluchmi rodičov a maloletej. Skutočnosti o prežívaní maloletej, jej zdravotnom stave a maloletou verbalizovanej potrebe zmeny výchovného prostredia však boli natoľko závažné, že na ich posúdenie v kontexte najlepšieho záujmu maloletej bolo nevyhnutné i odborné posúdenie súdnym znalcom tak, aby tento objektivizoval tvrdené skutočnosti a vyhodnotil dopad súčasnej formy výkonu starostlivosti na maloletú, vyhodnotil osobnostné predpoklady maloletej i rodičov vo vzťahu k najoptimálnejšej úprave práv a povinností k maloletej a ňou preferovanému modelu starostlivosti. Súd prvej inštancie sa nezaoberal dopadom striedavej osobnej starostlivosti na maloletú a jej prežívaním. Matka ďalej namietala, že jej nebol sprístupnený zvukový záznam z vykonaného pohovoru s maloletou, čím došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, keďže sa nemohla vyjadriť k priebehu výsluchu a k jeho obsahu. Súdom prvej inštancie spísaný záznam nemožno považovať za dostatočný dôkaz. V tejto súvislosti poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. júna 2018 sp. zn. 5Cdo/103/2018. Súd prvej inštancie banalizoval verbalizovaný názor maloletej. Maloletá aj pred súdom verbalizovala dlhodobé pranie tráviť viac času u matky a s otcom sa stretávať jeden až dvakrát na víkend v mesiaci. Potvrdila, že v domácnosti matky je viac uvoľnená, spontánna, pričom u otca sa pretvaruje. Maloletá taktiež podrobne popísala, ako s ňou otec a jeho manželka komunikuje, aké vulgarizmy používajú na jej adresu. Matka nesúhlasila ani s určenou výškou výživného na maloletú, nakoľko nie je v záujme maloletej, neodzrkadľuje majetkové pomery rodičov, možnosti a schopnosti otca ani výšku opodstatnených potrieb maloletej. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je navyše zrejmé, ako úvahou dospel súd prvej inštancie k záveru, že suma 50,- eur je dostačujúca. Aj keby sa mal otec podieľať na nákladoch maloletej na bývanie iba vo výške 120,- eur mesačne, náklady maloletej predstavujú mesačne sumu 840,- eur. V podaní z 22. júna 2022 a 16. septembra 2022 predložila potvrdenia o úhrade nákladov maloletej za oblečenie a obuv, športové potreby, električku, kultúru a knihy, dietetické potraviny, spevácky krúžok, lieky a zdravie. Podľa sms správy pediatričky maloletej

z 19. mája 2021 pretrváva u maloletej ľahká intolerancia na bielkovinu kravského mlieka a ľahká histamínová intolerancia. Poplatok za keramický krúžok hradí v hotovosti, o čom nemá doklad, avšak medzi rodičmi nebolo sporné to, že maloletá tento krúžok navštevuje. Náklady na lieky a vitamínové doplnky boli riadne preukázané výpismi z jej účtu a predloženými lekárskymi správami. Maloletá má naďalej tráviace problémy, pre ktoré sa stravuje obmedzene. Taktiež uhrádza i náklady na logopédiu. Počas roka 2021 pravidelne navštevovala s maloletou plávanie, čo preukázala dokladmi o úhrade. Keďže maloletú plávanie baví, zakúpila ročnú permanentku v sume 50,- eur. Za obdobie vyše dvoch rokov zakúpila maloletej športové vybavenie (lyžiarska výstroj – cca 150,- eur, bicykel - 300,- eur, korčule na ľad – 45,- eur, inline korčule – 80,- eur, plavecké okuliare a plavky – 60,- eur, volejbalovú loptu – 30,- eur). Opakovane hradí maloletej aj cestovné poistenie v sume 35,- eur ročne. Matka poukázala ďalej na to, že lekárskymi správami preukázala svoj nepriaznivý zdravotný stav. Trpí diabetom. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 50 % určená v roku 2016 sa v dôsledku diabetesu nezlepšuje. Od augusta 2011 je poberateľkou čiastočného invalidného dôchodku. Náklady na lieky, ktoré pravidelne užíva, predstavujú sumu cca. 200,- eur mesačne. Za zdravotnú starostlivosť, návštevy lekárov a pod. platí cca. 100,- eur mesačne. Otec má vyššiu životnú úroveň ako ona, avšak maloletá na životnej úrovni otca neparticipuje. Výživné určené súdom nepokryje ani časť nevyhnutných nákladov maloletej. Súd prvej inštancie opomenul, že znáša i náklady maloletej súvisiace so školou, dopravou, zdravotnou starostlivosťou, krúžkovou činnosťou a pod. Náklady za lieky predpísané maloletej pediatrom od októbra 2022 do januára 2023 v sume 224,89 eur hradila v prevažnej miere iba ona. Záverom odvolania matka navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zrušil a vec mu v napadnutej časti vrátil na ďalšie konanie. Eventuálne navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že maloletú zverí do jej osobnej starostlivosti s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Otec je povinný prispievať maloletej na výživu sumou 350,- eur mesačne vždy do 15. dňa v tom ktorom mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom podania návrhu. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou počas bežného roka každý párny týždeň od stredy od 15.30 hod. do nedele do 19.00 hod. s tým, že miestom prevzatia a odovzdania maloletej je miesto bydliska matky. Počas školských prázdnin určených Ministerstvom školstva SR je otec oprávnený stretávať sa s maloletou: počas zimných prázdnin každý párny kalendárny rok od 25.12. od 18.00 hod. do 30.12. do 18.00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od 30.12. od 18.00 hod. do posledného dňa školských prázdnin do 18.00 hod., počas jarných prázdnin každý nepárny rok od posledného dňa vyučovania pred jarnými prázdninami od 18.00 hod. do soboty víkendú nasledujúceho po jarných prázdninách do 18.00 hod., počas veľkonočných prázdnin každý párny kalendárny rok od posledného dňa vyučovania pred veľkonočnými prázdninami od 18.00 hod. do posledného dňa veľkonočných prázdnin do 18.00 hod., počas letných prázdnin každý párny rok od posledného dňa vyučovania pred letnými prázdninami od 18.00 hod. do 15.07. do 18.00 hod. a od 31.07. od 18.00. hod. do 15.08. do 18.00 hod. a každý nepárny rok od 15.07. od 18.00 hod. do 31.07. do 18.00 hod. a od 15.08. od 18.00 hod. do 31.08. do 18.00 hod. s tým, že miestom prevzatia a odovzdania maloletej je miesto bydliska matky. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Bratislava V z 22. marca 2017 č. k. 22P/81/2014-1091 v znení opravného uznesenia Okresného súdu Bratislava V z 23. septembra 2019 č. k. 22P/81/2014-1327 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 3. apríla 2018 č. k. 11CoP/334/2017-1289 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. V prípade, ak by však odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku o zamietnutí jej návrhu na zmenu zverenia maloletej správny, navrhla zmeniť rozsudok vo výroku I. tak, že odvolací súd určí vyživovaciu povinnosť otca k maloletej v sume 350,- eur mesačne a vo výroku II. upraví zročné výživné v závislosti od rozhodnutia o výške tejto vyživovacej povinnosti.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu podal v zákonnej lehote odvolanie i otec maloletého dieťaťa z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) Civilného sporového poriadku. Namietal porušenie zásady rovnosti účastníkov konania a odobratie práva na procesnú obranu z dôvodu, že mu súd prvej inštancie neposkytol výpis zo zdravotnej poisťovne Dôvera ohľadom výkazu zdravotnej starostlivosti maloletej za obdobie 1. január 2021 – 30. október 2022 uvedený medzi dôkazmi v rozsudku. V súvislosti s uloženou povinnosťou platiť výživné na maloletú uviedol, že v rámci predbežného právneho posúdenia i počas konania súd prvej inštancie konštatoval, že pri rozsudku o striedavej osobnej starostlivosti a ani po ňom matka nežiadala výživné na maloletú, pričom nevidí dôvod na vyhovieť návrhu matky. Súd prvej inštancie bez toho, aby upozornil na zmenu svojho postoja, rozhodol o uložení mu povinnosti platiť výživné na maloletú vrátane povinnosti zaplatiť nedoplatok na zročnom výživnom, ktoré má uhradiť jednou splátkou s odôvodnením, že o splátky nežiadal. Súd prvej inštancie konal nepredvídateľne, v rozpore s predbežnými vyjadreniami, pričom mu neumožnil požiadať o splácanie

zročného výživného v splátkach. Zároveň ani neskúmal jeho možnosti a schopnosti vyplatiť zročné výživné jednorazovo. Súd prvej inštancie taktiež ignoroval príjem matky v rokoch 2017 - 2018. V čase rozsudku o striedavej osobnej starostlivosti mala ďalší príjem nad 1.000,- eur mesačne. V konaní bolo preukázané a matkou potvrdené, že nevyužíva svoje možnosti a schopnosti. Od roku 2014 je zamestnaná na rovnakej pozícii, ktorá si vyžaduje iba stredoškolské vzdelanie. Súd prvej inštancie nezisťoval možnosti a schopnosti matky zabezpečiť si vyšší príjem. Zároveň v rámci príjmu matky súd prvej inštancie opomenul kompenzáciu zdravotnej starostlivosti a liekov (300,- eur ročne na lieky + 5 x 30,- eur za zubára ročne na jednotlivca) zo strany zdravotnej poisťovne Dôvera, ktorú matka na seba i maloletú poberá, a s tým súvisiace aj ďalšie zľavy poskytované touto poisťovňou (na vitamíny, produkty Dr. Max, cestovné poistenie, okuliare, výživové doplnky, biopotraviny, kozmetiku, zľavy na pobyty, kúpele a pod.). Matka v konaní nepreukázala, že by jej pomáhali príbuzní sumou 1.000,- eur mesačne. Nepreukázala ani splácanie pôžičky. Navyše si vo viacerých súdnych konaniach hradí právne zastúpenie. Súd prvej inštancie mu odobral právo vychovávať maloletú k hospodárnosti a k morálnym hodnotám. Na rozdiel od matky mesačnými splátkami úveru zhodnocuje nehnuteľnosť, t. j. aj dedičstvo v prospech maloletej. Otec v ďalšom upriamil pozornosť na to, že od 1. januára 2023 sa zvýšil daňový bonus na maloleté dieťa zo sumy 70,- eur na sumu 140,- eur mesačne. Zároveň od 1. januára 2023 došlo k zvýšeniu invalidného dôchodku matky o cca 24,- eur mesačne. Matka tak má súhrnne o 94,- eur mesačne viac. Podľa otca mal súd prvej inštancie zamietnuť návrh matky v celom rozsahu a nariadiť jej odborné psychologické poradenstvo na skorigovanie jej pretrvávajúceho negatívneho postoja voči jeho osobe, zastavenie deformovania reality a manipulácie maloletej. Matka totiž od rozsudku o striedavej osobnej starostlivosti nedokázala vyhľadať odbornú pomoc. Súd prvej inštancie tak konal v rozpore s najlepším záujmom maloletej. Záverom odvolania otec navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. K odvolaniu matky sa vyjadril otec maloletého dieťaťa. Poukázal na hodnotenie osobnosti matky súdnym znalcom Mgr. Balkom, ktorý konštatoval, že matka vníma ako nepriateľa každého, kto nepotvrďuje jej reálny pohľad na svet. Obdobne sa o matke vyjadrili aj psychologičky v rámci súdom nariadeného výchovného opatrenia. Skúmať maloletú psychológom alebo psychiatrom je v rozpore s jej najlepším záujmom. Maloletá neuvádza zažívacie problémy, stravuje sa bez akýchkoľvek obmedzení. „Vypínanie“ maloletej matka nerieši, lekárku v tejto súvislosti navštívila v auguste 2022. Maloletá aktívne žije v jeho domácnosti podporovaná ním aj jeho manželkou. Matkou popisované negatívne prežívanie maloletej sa evidentne prejavuje len v domácnosti matky. Domáhanie sa zvukového záznamu o výsluchu maloletej zo strany matky je ohrozením najlepšieho záujmu maloletej, nakoľko bezprostredne hrozí, že maloletá bude matkou konfrontovaná s tým, ako sa na súde vyjadrila. Striedavej osobnej starostlivosti nič nebráni. Matkou uvádzané náklady na maloletú sú nereálne. Matka nepreukázala úhradu za technické vybavenie na dištančnú výučbu. Keramický krúžok maloletá nenavštevuje. Sms správa od pediatričky je z mája 2021 s vyjadrením „žiadna intolerancia“. Logopédiu maloletá navštevovala v rokoch 2019 a 2020 bez odoslania pediatričkou. Permanentku na plávanie matka zakúpila až po preukázaní jej klamstiev týkajúcich sa termínov plávania, kedy však bola maloletá v jeho starostlivosti. Matka neumožňuje maloletej, aby si k nemu zobrala športovú výbavu. Očné vyšetrenie absolvovala matka s maloletou potom, čo maloletá absolvovala očné vyšetrenie s ním počas jeho starostlivosti. Počas starostlivosti o maloletú znáša ako otec všetky náklady (bývanie, stravu, dopravu, oblečenie, knihy, technické vybavenie na vyučovanie, výstroj na voľnočasové aktivity, šport a pod.). Na polovicu s matkou hradia maloletej všetky výlety a náklady spojené so školskými aktivitami. Od prvého ročníka kupuje maloletej učebnice a obaly na zošity. Maloletej v roku 2023 zaplatil krúžok v školskom časopise. Matka poberá na maloletú daňový bonus a kompenzáciu liekov zo strany zdravotnej poisťovne. Tvrdenia matky, že musí užívať lieky, ktoré nie sú hradené zdravotnou poisťovňou a že si musí platiť termíny vyšetrení u lekárov sú irelevantné. Rovnako ako matka aj on v prípade, že sú maloletej počas jeho starostlivosti predpísané lieky, tieto hradí a poskytuje ich matke pri odovzdaní maloletej. Pred súdom prvej inštancie matka priznala príživnícky spôsob života, keď deklarovala, že žila z príjmu svojho bývalého partnera. V minulosti neuspela ani s návrhom na určenie výživného na jej osobu.

5. K odvolaniu otca podala vyjadrenie matka maloletého dieťaťa. Tvrdenia otca, že by sa vzdávala výhodnejšieho zamestnania sú účelové. Od roku 1993 trpí diabetom 1. typu a poberá invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 50 %. Má nastavenú liečbu diabetu prostredníctvom inzulínovej pumpy, vďaka čomu môže viesť bežný život, chodiť do zamestnania a starať sa o maloletú. Vyštudovala sociálnu prácu, pričom z bežne dostupných informácií vyplýva, že hrubý mesačný plat sociálneho pracovníka dosahuje rozpätie medzi 746,- eur až 1.467,- eur. Jej príjem teda

dosahuje mzdu sociálneho pracovníka. Otec prehliada, že jeho manželka nevyužíva svoje možnosti a schopnosti, keď je s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa zamestnaná ako administratívny pracovník s mesačným príjmom cca. 740,- eur. Nie je pravdou, že by sa nezodpovedne zadlžovala. Úverové prostriedky využila na náklady súdnych konaní a zabezpečenie znaleckého posudku pre účely súdneho konania. Býva v prenajatom dvojizbovom byte, pretože nehnuteľnosť, ktorú vlastní spolu s otcom maloletej, užíva otec so svojou manželkou a maloletou. Otec voči matke vedie spor o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a spor o ochranu osobnosti. Nie je pravdou, že s maloletou zdieľa spoločnú posteľ. Spia na dvojposteli v jednej miestnosti. Užíva dvadsaťročné motorové vozidlo zn. Renault Megane jej rodičov. Rodina otca maloletej užíva majetok patriaci do spoluvlastníctva matky a disponuje mesačne sumou cca. 3.700,- eur. Súd prvej inštancie akceptoval náklady na maloletú vo výške 487,- eur, a tak by mal každý z rodičov vzhľadom na osobnú striedavú starostlivosť znášať náklady na maloletú vo výške 243,- eur. Z dokladov, ktoré predložila, je zrejmé, že uvedenú sumu reálne prekračuje. Aj ona sa podieľa na dedičstve pre maloletú. Z rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 15C/130/2016 vo veci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov vyplýva, že celkový vyrovnací podiel bol ponížený o hypotekárny úver, ktorého výška dosahovala ku dňu 15. januára 2014 sumu 57.040,62 eur, čo otec opomenul uviesť.

6. Otec maloletého dieťaťa sa opakovane vyjadril k veci v podaní z 5. apríla 2023 uviedol, že matka má štandardnú osemhodinovú kancelársku prácu. Nemá žiadne obmedzenia v zamestnaneckom pomere. Využívanie inzulínovej pumpy je irelevantné. Sama priznáva, že vedie bežný život. Je teda zrejmé, že môže vykonávať aj inú právu v kancelárii, ktorá by zodpovedala jej vzdelaniu a schopnostiam. Jeho manželka je iba tri roky po dosiahnutí vysokoškolského vzdelania. Matkou predložené vyčíslenie nákladov na maloletú a jej osobu preukazuje, že žije nad svoj štandard a nehospodárne míňa. Úmyselne súdu deklaruje čo najvyššiu spotrebu, v snahe získať vo svoj prospech nespravodlivé a nemorálne rozhodnutie o výživnom, aby si zvýšila svoj životný štandard. Matka svojvoľne opustila spoločnú domácnosť v júli 2011. Odvtedy neplatí nájom, úver, neudržiava a nezveľaďuje nehnuteľnosť. V roku 2016 jej bol súdom zakázaný vstup do bytu z dôvodu patologického vplyvu na maloletú. Konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov je irelevantné a navyše nie je právoplatne skončené. Rovnako irelevantná je aj žaloba za ohováranie a poškodzovanie dobrého mena a nerešpektovanie práva na súkromie. Súd prvej inštancie sám poukazoval, že maloletá vzhľadom na svoj vek potrebuje istú mieru súkromia. Matka sama priznala, že nespia na oddelených posteliach. Vek vozidla, ktoré matka užíva, je irelevantný. Matka k svojmu príjmu nepripočítava napr. invalidný dôchodok, zvýšený daňový bonus a kompenzáciu liekov zdravotnou poisťovňou. Matka manipuluje vyčíslovaním rozpätia hrubého mesačného príjmu sociálneho pracovníka. Nereflektuje rozdelenie príjmov na množinu s a bez vysokoškolského vzdelania, vekové množiny ani pomery v regióne, v meste Bratislava. Celoslovenský medián plátov pre vekovú kategóriu zamestnancov 35 – 44 rokov je pritom 1.673,- eur.

7. Matka sa taktiež opakovane vyjadrila podaním z 18. januára 2024 o skutočnostiach, ktoré podľa nej zásadne modelujú záujem maloletej žiť s ňou. Dňa 7. januára 2024, keď si maloletú prevzala do starostlivosti, maloletá vykazovala značný osobný a hygienický diskomfort, bola plačlivá, psychicky ubolená. Zdôverila sa, že jej otec nedal viac ako 24 hodín jesť a piť, nemohla sa pripraviť do školy, musela byť potichu vo svojej izbe. Piť chodila potajme do kúpeľne. Maloletá bola rozhodnutá, že sa k otcovi už nevráti. Keďže počas prázdnin platí osobitný model starostlivosti o maloletú, bola s ňou iba pár hodín. Kolíznym opatrovníkom jej bolo poradené, aby maloletej nabalila jedlo a pitie. Mali vykonať šetrenie u otca. Otec sa nezúčastňuje nariadeného výchovného opatrenia. Počas jeho starostlivosti bráni maloletej s ňou komunikovať. Zdravotný stav maloletej sa nelepší. Jej psychosomatické problémy neurologickej povahy sú zjavné.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 Civilného mimosporového poriadku), po zistení, že odvolania boli podané v zákonnej lehote a oprávnenými osobami – matkou a otcom maloletého dieťaťa (§ 359 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku a § 7 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f), g) a h) Civilného sporového poriadku, § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového

poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a je dôvodné ho potvrdiť (§ 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku).

9. Predmetom konania vedeného pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 68P/39/2022 je zmena úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletej A..

10. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh matky na zmenu zverenia maloletej zo striedavej osobnej starostlivosti do výlučnej starostlivosti matky ao i návrh na úpravu styku otca s maloletou; určil vyživovaciu povinnosť otcovi maloletej; zamietol návrh otca na nariadenie výchovného opatrenia matke maloletej.

11. Podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

12. Odvolací súd nezistil v tejto veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s napadnutým rozhodnutím ako i s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predstretých dôvodov by tak zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom s odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Nakoľko tu však bol i nesúhlas otca a matky maloletej s takýmito dôvodmi, a tým vyvolaná potreba vysporiadania sa aj s ich odvolacími námietkami (§ 387 ods. 3 Civilného sporového poriadku), pre úplnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolací súd považuje za potrebné doplniť nasledovné:

13. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

14. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

15. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

16. Podľa čl. 24 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa (ods. 2).

17. Podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

18. Ako správne skonštatoval súd prvej inštancie ostatnýkrát bolo o úprave rodičovských práv a povinností rodičov k maloletej rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 22P/81/2014-1091 z 22. marca 2017 v spojení s opravným uznesením č. k. 22P/81/2014-1327 z 23. septembra 2019, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/334/2017-1289 z 3. apríla 2018, a to tak, že maloletá A. bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti rodičov so striedaním v týždňových intervaloch v pondelok o 15,30 hod. a osobitne upraveným režimom stretávania cez prázdniny a sviatky, otcovi nebolo určené výživné. Vyššie popísaný rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť dňa 18. apríla 2018. Vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie nebola preukázaná taká podstatná zmena pomerov, ktorá by bola dôvodom pre zmenu ostatného rozhodnutia. Len podstatnosť a záväznosť zmeny pomerov môže viesť k zmene

výchovného prostredia, lebo jedným z významných faktorov prispievajúcim k riadnej výchove dieťaťa je stabilita jeho pomerov (vrátane stability výchovného prostredia).

19. Odvolacie dôvody, ktorými matka maloletej spochybňuje správnosť posúdenia veci súdom prvej inštancie predstavujú výlučne jej subjektívny odlišný pohľad na najlepší záujem maloletej. Iba preukázaný záujem maloletej je hlavným hľadiskom pre zmenu striedavej osobnej starostlivosti na výlučnú starostlivosť matky. Avšak ani podľa odvolacieho súdu matkou prezentované dôvody o nedostatočnej, nevhodnej starostlivosti otca, nespokojnosti maloletej neboli preukázané. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, vypočul rodičov i maloletú A., oboznámil sa s písomnými vyjadreniami rodičov i s obsahom pripojených spisov vo veci maloletej. Aj odvolacia námietka matky o nedostatočne zistenom skutkovom stave v dôsledku vykonania znaleckého dokazovania je irelevantná. Znalecké dokazovanie nebolo ani podľa názoru odvolacieho súdu nevyhnutné. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na správne závery súdu prvej inštancie pojaté do odseku 48 odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

20. Podľa § 187 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov (1). Dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd (2).

21. V tejto súvislosti dáva odvolací súd do pozornosti aj čl. 15 ods. 2 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého nemá žiaden dôkaz predpísanú dôkaznú silu, t. j. každý dôkaz má rovnocenné postavenie a potenciál presvedčivosti. Zákonnú silu (tzv. váhu) prepisuje jednotlivým dôkazom sudca, a to podľa pravidiel rozumnej a presvedčivej aplikácie princípu voľného hodnotenia dôkazov.

22. Podľa § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

23. Dôkazy súd hodnotí podľa vlastnej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo v konaní najavo. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov, hodnotenie dôkazov je ponechané v plnej decíznej kompetencii sudcu. V danej veci z odôvodnenia napadnutého rozsudku jasne vyplýva jasnosť, presvedčivosť a logická bezrozpornosť záverov súdu prvej inštancie o ponechaní maloletej v striedavej starostlivosti oboch rodičov.

24. Odvolacia námietka matky, že jej nebola doručená zápisnica o výsluchu maloletej je taktiež nedôvodná. Zápisnica totiž bola na nariadenom pojednávaní dňa 30. novembra 2022 riadne oboznámená prečítaním jej obsahu v súlade s § 204 Civilného sporového poriadku.

25. Odvolací súd v záujme maloletej A. zdôrazňuje, že vo všeobecnosti je nutné skonštatovať, že ideálnym stavom je, keď dieťa môže vyrastať v starostlivosti oboch rodičov. Základným právom dieťaťa je ale právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť. V prejednáwanej veci bolo žiaľ preukázané, že medzi rodičmi dlhodobo dochádza k nezhodám, ich správanie môže ohroziť zdravý, nerušený vývin ich maloletej dcéry. Nezhody, vzájomné obviňovania neprispievajú k harmonickému životu maloletej A.. Je úlohou oboch rodičov, aby svoje nezhody neprenášali na maloletú, čo prikazuje nielen Zákon o rodine ale i etika príbuzenských vzťahov. Zároveň ale odvolací súd zdôrazňuje, že zákon i etika zaväzujú i deti k povinnosti cítiť si oboch rodičov, rešpektovať ich.

26. Súd v starostlivosti o maloleté dieťa pri svojom rozhodovaní sleduje pri rozhodovaní o usporiadaní vzťahov v rodine vždy najlepší záujem maloletého (čl. 3 ods. 1 Dohovoru), pokiaľ rodičia nie sú schopní dohody. Posúdenie toho, čo je najlepšie v záujme maloletého dieťaťa, má bez akýchkoľvek pochybností kľúčový význam (porov. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Sahinvs. Nemecko č. 30943/96 zo dňa 8.7.2003).

27. Pri riadení sa úvahami podanými vyššie potom odvolací súd má za to, že je potrebné potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie napadnutý odvolaním matky vo výroku III. o zamietnutí návrhu matky na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, keďže v konaní neboli preukázané dôvody pre zmenu ostatného rozhodnutia. Nebolo preukázané, že zmena by bola v záujme maloletej A..

28. Ani odvolacie námietky otca a matky vo vzťahu k uloženiu povinnosti otca platiť k rukám matky výživné na maloletú A. v sume 50,- eur odvolací súd nepovažoval za spôsobilé vyvolať zmenu napadnutého rozsudku vo výroku I. a II. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v tejto časti podrobne odôvodnil v odsekoch 43 až 47. Odvolací súd nezistil dôvod na odklon od týchto záverov. Otcom v odvolaní požadované povolenie splátok nedoplatku na zročnom výživnom vzhľadom na výšku nedoplatku v porovnaní s výškou príjmu otca vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné. Výška nedoplatku 426,- eur predstavuje 14% z príjmu otca 2.995 eur a je reálne jeho uhradenie podľa § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku v zákonom stanovenej trojdňovej lehote na plnenie.

29. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie i vo výroku I. a II.

30. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku v spojení s § 396 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keď nezistil žiaden z dôvodov pre priznanie výnimky.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 10 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podľa § 421 Civilného sporového poriadku prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 Civilného sporového poriadku).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 Civilného sporového poriadku). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 Civilného sporového poriadku).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 Civilného sporového poriadku).